

Кузнєцова Оксана,

студентка,

Науковий керівник: к.е.н., доцент Федірко М. М.

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПІДПРИЄМСТВА

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» внутрішньогосподарський (управлінський) облік – система обробки та підготовки інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів у процесі управління підприємством [1].

Управлінський облік забезпечує надання своєчасної інформації керівництву про реальний стан справ підприємства для прийняття управлінських рішень.

Туров Л. Л., Костюнік О. В. стверджує, що міжнародний досвід свідчить про те, що підприємства для забезпечення конкурентоспроможності зазвичай діють імпульсивно, не аналізуючи ситуацію, в яку потрапляють. Отже, підприємствам України зважаючи на економічну кризу, варто зосередити увагу на прийнятті своєчасних та неупереджених управлінських рішень, що буде запорукою успішного бізнесу» [2].

Управлінський облік застосовується для:

- стратегічного і поточного планування діяльності підприємства;
- аналізу продуктивності працівників;
- контролю за виконанням бюджету та інших процесів на підприємстві;
- контролю виробничих процесів;
- отримання поточної інформації для вчасної реакції на зміни в середовищі, недопущення кризових явищ;

– отримання більш детальну інформацію про виробіток продукції

– обліку дебіторської і кредиторської заборгованості;

– визначення собівартості продукції;

– планування витрат;

– покращення використання ресурсів підприємства;

До вимог управлінської звітності належить:

– достовірність відображення інформації;

– вибір оптимальних показників для відображення у звітності;

– своєчасність подання звітності для потреб управління у встановлені строки;

– правильність розрахунків.

Управлінський облік є законодавчо обов'язковий і не регулюється нормативними актами. Склад показників управлінської звітності, її користувачів та строки подання визначає сам керівник підприємства. Веденням управлінського обліку може займатися фінансовий директор, якщо така посада є на підприємстві, або головний бухгалтер, що має навички з фінансового аналізу. Управлінський облік крім бухгалтерської інформації використовує аналітичні розрахунки, надає якісну оцінку стану справ підприємства.

На думку Лепетана І.М., Химича Г.М. управлінський облік на відчизняних підприємствах може розвиватись у двох напрямках:

– стратегічний управлінський облік;

– управлінський аналіз [3].

Стратегічний управлінський облік націлений на здійснення стратегії щодо виробітку продукції, встановлення собівартості та інших стратегічних рішень.

Управлінський аналіз використовується для дослідженні прийняття найкращого управлінського рішення, аналізу наслідків управлінських рішень.

Відмінності управлінського та фінансового обліку надано в таблиці 1.

Відмінності управлінського та фінансового обліку

Управлінський облік	Фінансовий облік
Використовується для потреб керівництва.	Використовується для надання інформації інвесторам, кредиторам, покупцям продукції підприємства, податковим службам.
Є внутрішньою, конфіденційною інформацією підприємства.	Є доступною для зовнішніх користувачів.
Містить оперативну інформацію про стан справ на підприємстві.	Містить інформацію про минулі події.
Не є обов'язковою.	Є обов'язковою для обліку.
Виконується за створеними нормативами та установленними строками підприємства	Керується законодавчими актами, має чіткі форми складання та строки подання звітності.
Має меншу точність, оскільки акцент ставиться на своєчасності даних.	Має детальну точність даних.
Містить якісну характеристику об'єктів, їхню ефективність використання.	Містить виключно кількісний склад об'єктів, що обліковуються.
Ведення обліку по вибірковим потрібним об'єктах.	Відображення повної інформації про діяльність підприємства
Не має конкретно визначеного відділу.	Здійснюється конкретним відділом.

Джерело: складено автором

Управлінський облік можна вести вручну або в електронному вигляді за допомогою програми MS Excel, систем 1С, BAS. Найвигідніше використовувати автоматизований облік за допомогою системи BAS, яка містить в собі форми управлінської звітності: про дебіторську та кредиторську заборгованість, про виробничі запаси, про готову продукцію, про продажі. Також в програмі можна створювати власні спеціалізовані звіти.

Отже, управлінський облік варто використовувати для отримання оперативної інформації про реальний стан справ на підприємстві, щоб вчасно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Управлінський облік покращує дослідження потенціалу підприємства, планування витрат, складання калькуляції собівартості продукції. Управлінський облік має ряд відмінностей від фінансового обліку. Він поєднує в собі дані бухгалтерії та економічний аналіз. Для ефективного використання управлінського обліку потрібно встановити користувачів інформації, необхідні показники для обліку та строки подання звітності.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 10.08.2022 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. Турова Л. Л., Костюнік О. В. Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/5_2018/9.pdf
3. Лепетан І.М., Химич Г.М. Управлінський облік в системі стратегічного управління // Regional economics and management. 1 (01). March 2014. P. 187-189.